

Pressmeddelande

Gemensamt politiskt uppdrag att stoppa organiserad brottlighet, välfärdsbrottlighet och maktutövning i Kungälv lokalsamhälle

Kommunens förvaltning har fått ett utökat uppdrag att öka motståndskraften och nolltolerans mot all form av organiserad brottslighet, välfärdsbrottslighet och maktutövning i lokalsamhället.

Så här skriver kommunstyrelsen presidium i sitt uppdrag:

Samhället ska vara starkare än de kriminella. Kampen mot brotten och brottens orsaker är kompromisslös. När tron på framtiden och tilliten till det gemensamma går förlorad, då tar den mörka sidan greppet om framtiden. Då styr rädsla, hot, våld, gäng och det öppnar för att den ekonomiska brottsligheten åter sig allt djupare in i såväl arbetslivet, samhället som den offentliga verksamheten. De viktigaste politiska insatserna sker förebyggande och långsiktigt, där varje barn och ungdom som växer upp i Kungälv skall vara sedd, behövd, känna trygghet och framtidstro. Därför skall Kungälv ska fortsatt vara nationellt i framkant för ett ökat innanförskap och utveckla budget, ledning och styrning för ökad social hållbarhet.

Förvaltningen har idag ett mycket aktivt arbete att flytta fram positionerna, genom att arbeta strukturerat, systematisk och aktivt följa upp och upptäcka och brister och att agera när fel upptäcks. Förvaltningen arbetar aktivt att identifiera riskindikatorer i respektive verksamhet och utbetalningssystem och agerar därefter alltifrån utredningar till polisanmälningar. Förvaltningen följer SKRs rekommendationer för att bekämpa välfärdsbrottslighet. Utgångspunkten är att där det finns pengar och utbetalningar, där finns det välfärdsbrott. Förvaltningen arbetar också att olika former att förhindra så kallade "möjliggörare" inom välfärdsbrott.

Den kriminella ekonomin uppskattas omsätta mellan 100–150 miljarder kronor varje år. Det motsvarar mer än hela statens årliga kostnad för rättsväsendet. Idag återfinns ett välfärdsfusk på 15–20 miljarder kronor och det omsätts miljardbelopp i momsbedrägerier varje år samtidigt som vi noterar att det samlade antalet bedrägeribrott ökade med 22 procent 2023.

Kommunstyrelsens presidium, tillika ledamöter i koncernledning samt det nyligen inrättade strategiska rådet för brottsförebyggande insatser, har efter överläggningar kommit fram till att kommunen behöver ta snabbare steg för att öka sin motståndskraft gällande organiserad brottslighet, välfärdsbrottslighet och maktutövning i lokalsamhället.

I budgetdirektiv 2025 finns tydliga politiska beställningar:

"Kommunen ska ha en tydlig nolltolerans mot all form av gängkultur, organiserad brottslighet och maktutövning i lokalsamhället. Välfärdsbrottslighet är ett hot mot demokratin och därmed allas problem. Kommunen ska därför arbeta aktivt med kunskap och stöd på flera nivåer i organisationen, både bland förtroendevalda och tjänstepersoner, för att stärka det förebyggande arbetet mot välfärdsbrott typ ekonomisk brottslighet, oegentligheter och bedrägerier med mera. Det ska finnas en tydlig process för att hantera problem när de upptäcks."

Det krävs en utveckling och kvalitetssäkring kring upphandling och inköp. En bra affär för kommunen innebär också alltid en aktuell och god kontroll vem vi gör affärer med, inte minst med tanke på att förhindra ekonomisk brottslighet och bedrägerier. Detta kräver ökad kompetens över hela linjen, även inom politiken. När kommunen upphandlar tjänster är det

viktigt att vi ställer krav på bra arbetsvillkor och en säker arbetsmiljö för att förebygga tragiska arbetsplatsolyckor. Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara en prioriterad fråga på våra arbetsplatser, vare sig det är kommunen eller en partner som är utförare.

Detta uppdrag bygger på att förstärka redan lagda politiska mål och uppdrag enligt ovan, men också insikten att kommunen behöver ta snabbare steg framåt redan nu 2024. Vi vet att den offentliga sektorn används på olika sätt för att främja den kriminella ekonomin. Kriminella kan bl.a genom bulvaner göra affärer med kommuner, driva verksamheter, vara leverantörer och utföra tjänster. Genom att kartlägga och gradera riskerna för att kommunen på något sätt skulle kunna användas direkt eller indirekt för organiserad kriminell verksamhet, kan vi hjälpa till med att trycka tillbaka den.

Vi vill att kommunen med dess bolag, utan att ge avkall på rättssäkerheten, skall bli bättre på att se, förstå, tala om och agera utifrån lagar och regler. Vi ska följa pengarna i systemet och utveckla handfasta råd, processer och kontroller för säkra förtroendet för det gemensamma och den demokrati vi är satta att sköta. Även AI-stöd kan användas.

Vårt mål är att i en lärande organisation öka kommunens motståndskraft mot organiserad brottlighet, välfärdsbrott, arbetslivskriminalitet, bedrägerier och oegentligheter i den kommunala sfären. Vi skall sända en tydlig signal om nolltolerans inåt och utåt.

Uppdraget är:

- Att utifrån ovan, genomföra en genomlysning och granskning av den egna verksamheten inom förvaltning och bolag i syfte att öka motståndskraften gentemot organiserad brottlighet, välfärdsbrott och maktutövning i lokalsamhället. Externt stöd får anlitas.
- Inom ramen för genomlysning och granskning av den egna verksamheten i förvaltning och bolag ska frågan besvaras på vilket sätt kan olika delar av kommunen och kommunkoncernen bli använt för att främja den kriminella ekonomin? Vilka risker ser respektive verksamhet? En beskrivning och hantering både troliga och mindre troliga scenarion.
- Uppdraget skall rendera i förslag till beslut, gällande såväl nya som reviderade planer, styrdokument som riktlinjer eller checklistor för att öka motståndskraften gentemot all form av organiserad brottlighet.
- Uppdraget skall löpande redovisas till kommunstyrelse och lokalt brottförebyggande strategiskt råd.

– Detta handlar om att vi tillsammans ska vara starkare än de kriminella. Att det finns mod och kunskap inom kommunen, bland medborgare att i alla lägen anmäla och tipsa direkt när vi känner lukten av organiserad brottlighet, välfärdsbrott, arbetslivskriminalitet, bedrägerier eller oegentligheter. Om vi säger att vi vill ha nolltolerans, då måste kommun gå först i ledet, den resan startar nu säger Miguel Odhner (S), kommunstyrelsens ordförande.

– Hela samhället måste höja garden mot den organiserade brottligheten och Kungälv kommer nu göra sin del för att göra det mycket svårare att använda kommunen på något sätt för att främja den kriminella ekonomin, säger Anders Holmenschöld (M), Kommunstyrelsens 1e vice ordförande

– Kungälv kommun behöver agera starkt för att göra det så svårt som möjligt, helst omöjligt, att utnyttja vår förvaltning och våra bolag för kriminell verksamhet. Utöver arbetet som redan pågår krävs en genomlysning och granskning samt identifiering och hantering av risker säger Gun-Marie Daun (KD) och kommunstyrelsens 2:e v ordförande.

Kontakt

Miguel Odhner (S), kommunstyrelsens ordförande, telefon 0703-52 01 01.
Anders Holmensköld (M), kommunstyrelsens 1:e vice ordförande, telefon 0702-71 89 09.
Gun-Marie Daun (KD) och kommunstyrelsens 2:e v ordförande, telefon 0722-09 41 40.